

Kurjer Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk., z odnośnym i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz, odnośnopaltowy lub jego miejsce 80 mk., druga i trzecia 70 mk., czwarta 60 mk., za wiersz nonparelony. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 70 mk. za wiersz. Nekrologi po marek 70 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 20 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100 % droższe.

Adres Redakcji i Administracji: Czesłochowa ul. N. P. Marji 41. otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf „Kurjer Czesłochowa”. Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwał Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

TEATR „ODEON”

Program od środy dnia 7-go do soboty dn. 10-go Grudnia 1921 roku.

2-gi obraz

na sezon bieżący z wszechświatowej sławy gwiazdą filmową

LUCY DORAINÉ

w roli tytułowej wielkiego, pełnego finezji, dramatu w 6-ciu aktach p. t.

KOBIETA BEZ ZNACZENIA

Nie na dziś i nie na jutro!

Czesłochowa, dn. 7-12-21.

Każdy naród wolny, uwzględniając warunki geograficzne swego kraju, wrodzone zdolności własne, swą przeszłość i konieczność zrozumienia należnej mu do odegrania roli wśród ludów innych—tworzy program ogólny życia narodowego. Obejmuje taki program zagadnienia życia wewnętrznego i to, co się nazywa polityką zagraniczną. Według tego programu, który, naturalnie, ulegać może w swych drobnych szczegółach zmianom, żyje naród, jego rządy według tego programu prowadzą politykę krajową i zewnętrzną. Jest to koniecznością i tę konieczność rozumieją wszystkie ludy kulturalne naprawdę i stosowanie tych zasad programu życia narodu doprowadza ich państwa do siły i potęgi, do osiągnięcia możliwie największego dobrobytu wsiw najszerzych, a to jest najlepszym skutkiem rozsądnego prowadzonej polityki w państwie.

Taki program zasad ogólnego życia narodu, nie jest czymś na dziś i na jutro tworzonym, nie jest meteorem, który zabłyśnie i którego blaski natychmiast gasną, ale powinien być gwiazdą przewodnią narodu.

Jak program prowadzenia polityki państwa porównaliśmy ze znikającymi meteorami i gwiazdami, świeżącymi wciąż, zupełnie tak samo rzecz się ma z twórcami tych programów polityki państwowej. Są ci ludzie meteorami lub gwiazdami.

W chaosie wypadków roku 1914-go, to jest w chwili wybuchu wojny europejskiej, Polska była w niewoli pod panowaniem 3 ch zaborców. Nie mieliśmy własnego rządu, któryby czuł nad wykreśleniem narodowi dróg właściwych, „orientacji”, jak to się wówczas nazywało. Ale znalazł się człowiek, obdarzony intuicją niezwykłą, znaleźli się ludzie, którzy myśli jego starali się zanieść do słownie gdziekolwiek mowa polska rozbrzmiewała. Naród polski w swej przeważającej większości już niemal w pierwszych dniach wojny wybrał drogę właściwą.

Gdzieś indziej człowiekowi takiemu, a był nim przywódca ruchu narodowego w Polsce Roman Dmowski, po uzyskaniu wolności powiedziałoby: przybądź i swą radą naród ku szczęściu największemu prowadź!

Powierzono mu stanowisko najwyższe w państwie, otoczono miłością. Powiedziano by mu: twój program zwycię-

żył, przyjdź tego programu szczegóły dalsze urzeczywistnij. Zwycięzcy mają pierwszy głos, więc mów!

U nas stało się inaczej. Historyk potwierdzi to, co my w całej swej okropności widzieliśmy, że niesłusznie, niesprawdliwie i niepotrzebnie powołano na czoło narodu jednostkę, której program we wszystkich jego szczegółach przyjął tylko ko klęski, który był złe obroną drogą prowadzenia polityki narodu polskiego. Wysłano na najwyższe stanowisko w Państwie człowieka, który, po wszystkich swych przegranych, począł narodowi narzucać projekty zasad życia Polski już wolnej. I ten rozpoczynający się od powołania rządu Moraczewskiego, od tworzenia Milicji ludowej i od niechęci bronienia Lwowa, więc kresów naszych, program okazał się zgubny!

Człowiek żyjący tylko chwilą, człowiek nie posiadający daru przewidywania przyszłości, okazał się politykiem nawet nie na dziś i nie na jutro. Jego wszelkie poczynania w dziedzinie polityki krajowej czy zagranicznej, jego pomysły kończą się tylko bankrutstwem.

I ślepy jedynie nie widzą, że w Polsce od dni, w których popełniono ten wielki błąd powierzenia godności zbyt wielkiej człowiekowi zbyt małego wal za, prowadzą upartą walkę dwie siły: chęć prowadzenia polityki eksperymentów, więc polityki chwili, prowadzenia tej polityki tak, jakby Polska powstała po latach niewoli na dziś i na jutro tylko, i jednocześnie walczyć musi, zwyciężyć, bronić Polskę przed okrojeniem, przed zagładą, myśl narodowa, myśl przewidująca.

Polityka chwili, polityka siła, jak się duch walczy u nas z duchem dobrym, że użyjemy tego porównania. Zdrowie narodu opiera się wolaż bakteriom choroby. W rezultacie, po zmaganiach, zwycięża polityka rozumna, ale naród jest wiecznym rekonwalescentem.

Dożyjemy i my bankrutstwa zupełnego idei federalistycznych, tak jak przeżył i my bankrutów, aplikowanego nam „oparcie się o państwa centralne”, a wbrew woli dzisiejszych możliwych Włcho będzie do Polski należało.

Ileż jednak sił trzeba poświęcić na tę niepotrzebną walkę, ile zabiegów poczynić, by przekonać maniaków i przekonać oświeconych blaskiem meteora, że to jedynie meteor.

Polska nie na dziś i nie na jutro tyl-

Znajdujące się w Białymstoku i Grodnie

Wozy taborowe i amunicyjne, Odpadki skóry, skóry twarde i miękkie

będą sprzedane w drodze przetargu w Ekspozyturze Oddziału „Demat” w Białymstoku ul. Fabryczna 10. Szczegóły patrz

„DEMOBIL” zeszyt 15-ty

Termin składania ofert 21 grudnia 1921 r.

ko powstała z grobu niewoli. Ci wszyscy, którzy jej przeszłością żyją i ci wszyscy, którzy o jej przyszłości myślną, mają już powyżej uszu polityki na dzisiaj tylko, tego „après moi le deluge!”

Trzeba, aby tęsknota do zmiany warunków na lepsze stworzyła Sejm nowy copędzej i aby ten fakt spowodował

wreszcie odejście ludzi chwili i zaniechanie urzeczywistniania ich programów chwili. Tęsknota ku dołżeniu warunków życia narodu w myśl programu nie chwili, ale wielkiego programu narodowego życia z dniem każdym rośnie. Jest ona zrozumiała i konieczna.

A. Paciorekowski

Sprawa pos. Zamorskiego w Sejmie.

Piłsudczycy i ich metody gwałtu. — Potępienie wystąpienia oficerów napaśników. — Pojedynek posła Zamorskiego.

WARSZAWA, 7.12. Jednocześnie z pojedynkiem, odbywającym się w Wilanowie między pos. Zamorskim i por. Rukossowskim, obradowała Komisja wojskowa S-ajmu, na której te sprawę poruszył pos. robotniczy Bresiński (Ca. D.) i postawił on ją bardzo go rąco. Powiedział między innymi: oto Sejm i kraj z miłością p trzą na swoją armię i z wielkim wysiłkiem stara się pokryć jej potrzeby. A tymczasem słyszymy, że oficerowie urządzają napady na poszczególnych posłów i to bardzo zasłużonych tylko dla tego, że ci mówią i piszą zgodnie ze swym przekonaniem.

Wystąpił drugi poseł robotniczy Wiobliński (Ch. D.), który jako katolik jest wogóle przeciwnikiem załatwienia t. zw. spraw honorowych z rewolwerem w rękę i pyta, do czego my dojdziemy, jeżeli armia, uzbrojona przeciwko nieprzyjacielowi zacznie zwracać broń i to w dle indywidualnych przekonań ludzi zbrojnych przeciwko członkom własnego społeczeństwa. W d-nym razie przedmiotem napaści w dodatku jest poseł. Czy można sobie wyobrazić działalność S-ajmu, jeżeli posłowie będą narażeni

na akty gwałtu za wyrażane opinie polityczne.

Pos. Wichliński stwierdza, że w tej sprawie zawinił także Sejm, który, nie znając broszury — pos. nie chce wchodzić w jej ocenę — wydał o niej opinię, bądź co bądź potępiającą autora.

W tym kierunku przemawiali również pos. Soltysk (Grupa Dubanowicza) poseł Włocławski Piechota (Grupa Skulskiego) i ks. Nowakowski.

Bardzo ostro potępił również gwałt pos. Liberman (P. P. S.), który nie wchodził w otuliczości, towarzyszące napaści, stwierdził, że sam fakt, iż oficer, ten zbrojny obywatel, powołany do obrony ogółu obywateli i kraju przed nieprzyjacielem, korzysta ze swej przewagi nad obywatelem nieuzbrojonym, musi zaniepokoić Sejm i dlatego jest przeciwny opinii pos. R sseta (Klub mieszczański) ażeby nad tą sprawą przejść do porządku dziennego.

Przemawiał także pos. Matekiewicz, który robiąc służyć do przywiązania jakie tywi względem Naczelnika Państwa żądał, aby nad tę sprawą przejść do porządku dziennego, jednak ta opinia nie znalazła oddźwięku.

Teatr „PARYSKI”

Program od wtorku 6 Grudnia r.b. i dni następnych

Najpotężniejszy dramat w 5-ciu częściach z prologiem. Arcydzieło kinematograficzne.
Sztuka osnuta na tle powieści **FRYDERYKA MASSONA**. Rzecz dzieje się w Warszawie w roku 1807

Hrabina Walewska

Miłość Napoleona

w wykonaniu najlepszych artystów, W roli głównej ulubienica publiczności **HELA MOJA**.

Aleja 43. **KINO** Aleja 43.
NOWY

Program od środy 7 do piątku 9 grudnia r. b.

„Życie za życie”

TYLKO 3 DNI!

TYLKO 3 DNI!

Dramat w 6-ciu wielkich częściach. W roli głównej **OLGA DESMOND**.

- 1) Zajęcie w cyrku.
- 2) Awantura w klubie.
- 3) Złamane życie.
- 4) Ślub.
- 5) Niezгода w małżeństwie.
- 6) Idylla miłości.

Początek przedstawień w dni powszednie o g. 5 po poł., w soboty o 4 p. p., niedziele i święta o g. 3 p. p.

Dr. Stefan Purski
Kilińskiego № 4
CHOROBY
skórne i weneryczne
Przyjmuje do 10-ej rano i od 5-7 p.p. w niedziele i święta od 8-11 rano.

Dr. Wacław Kon
choroby wewnętrzne
(spec. żołądka i kiszki)
przyjmuje od 4-ej do 6 p.p. ul. Panny Marji 33 i w pracowni bakteriologicznej od 6 do 7-ej i pół wiecz.
Pracownia bakteriologiczna (ul. Panny Marji 31 lewa oficyna) otwarta codziennie od 9-ej do 12-ej i od 5-ej do 8-ej wiecz.

Dr. Paweł Broniatowski
w Częstochowie ul. Panny Marji t. j. II Aleja Nr. 21, obok teatru „Paryskiego”
Choroby: skórne, dróg moczowych i weneryczne.
Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-7 po poł. Panie od 12-1 w poł.

Dr. med. E. Petryka
choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 9-ej do 8-ej w soboty od 3-5 popol.
ul. Gen. Dąbrowskiego 6, I-sze piętro.

Lekarz-dentysta Michał Frejniec
ul. Panny Marji (I Aleja) № 10.
Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł i od 3-7 wiecz. Telefon 250

Dr. Józef KLUCZEWSKI
b. ordynator akuszerjno-ginekologicznej kliniki w Kazaniu II aleja № 32 parter prawa oficyna.
Choroby kobiece i wewnętrzne.
Przyjmuje od 9 do 10 rano i od 4 do 6 po południu.

Doktor-okulista Ludwik Chomiński
powrócił,
ordynuje w chorobach oczu przy ul. Kazimierza 9, od godz. 12 do 3.

Najlepiej i na taniej
kompletuje biblioteki
miejskie, wiejskie, szkolne, rolnicze, rzemieślnicze, dla młodzieży, dla dzieci i t. d.
„KSIĘGARNIA POLSKA” T-wa Polskiej Macierzy Szkolnej w Warszawie, ul. Warszawska 15.

Zakładajcie Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
Organizuje: czytelnie, biblioteki, kursy dla dorosłych uniwersytety ludowe.
Żądajcie wskazówek, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7 m. 4. Biuro Zarządu Głównego P.M.S.

NAJTANIEJ! — NAJTANIEJ!

!!! Na nadchodzące święta !!!
poleca po cenach niższych hurtowo i detalicznie w wielkim wyborze

SKŁAD MANUFAKTURY H. SIELCERA
(I-a Aleja № 11)
wszelkiego rodzaju towary białe, oraz wyłączną sprzedaż towarów męskich fabryk bielskich.

NAJTANIEJ! — NAJTANIEJ!

Kto chce mieć ze starego, nowy kapelusz,
niech śpieszy ze starym kapeluszem damskim lub męskim, słomkowym czy filcowym do chrześcijańskiej pracowni p. f. „JULJA”
ul. Kościuszki 23 m. 11.

NAJTANIEJ!

Papę Smołę Gips Cement Pak Dziegieć Smołę drzewną Terpentynę
Smar do wozów czarny Sma. do wozów żółty Oleje i tłuszcze „Tovita” Cegła i gl. nka ogniotrw. Płyty piekarskie Węgiel drzewny Farby i lakiery Artykuły chem. techn. sprzedaje

D. BERKOWICZ
Częstochowa, ul. Kościuszki № 45. Telefon № 405

Pracownia parasoli i lasek
S. GRABINERA
przyjmuje obstalunki i rep. racje po cenach przystępnych
Aleja 8 w podwórzu prawa oficyna.

Nie przepłacajcie
teraźniejszym kupcom wojennym, gdyż po znacznie niższych cenach każdy nabyć może w znanej konkurencyjnej firmie
J. RZĄSIŃSKIEGO
ul. Kościuszki 19-a w podwórzu lewa oficyna
Wszelkie płótna, batysty, etaminy, wełny, bostony, korty, cejgi, kapy, chustki i firanki, oraz różne inne towary.

LEKARZ DENTYSTA Artur Broniatowski
I Aleja 8
przyjmuje od 9 rano do 1 p.p. i od 3 do 7 wiecz

Wielki wybór
kortów, wełny, oraz towarów bawełnianych poleca znana firma
J. Dawidowicz i S-ka
I Aleja 7, telefon 74.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Jakie pieniądze są fałszywe, i jakie będą wycofane.

Fałszywe 100-markowe bilety niemieckie, datowane 1 listopada 1920 r. Cechy: brak albo widoczna różnica w znakach wodnych w postaci cyfr M 100, po obu stronach niezadrukowanych brzegów. Na oryginalach jeden znak jest jaśniejszy, drugi ciemniejszy. Przez środek strozy odwrotnej biletów prawdziwych przechodzi nitka koloru brązowo-miedzianego, którą można wyciągnąć z papieru za pomocą igły podczas gdy na fałszyfikatach widzimy tylko kreskę.

Fałszywe czeskie bilety po 500 Koron, opisane w rozesłanej Oddziałom przy № 8. Wiadomości broszurowe niemieckiej p. t. „Erkennungszeichen von Notenfaßfälschungen”.

Podrobione amerykańskie bilety Stanów Zjednoczonych A. P. Dolarzy po 50, 100 i 500. Bilety te pochodzą z prawdziwych po 1, 2 i 5 dolarów, na których za pomocą środków chemicznych wywabione cyfry i napisy i bardzo zgręźnie wyrysowane cyfry 50, 100 i 50, jak również odnośne sumy wyrazami n. p. fifty, dollars i t. d.

P. n. K. P. przypomina, że wszystkie bilety jej emisji, a mianowicie:

M. 1.-	z datą 17 maja 1919
M. 5.-	17 „ „
M. 20.-	17 „ „
M. 100.-	15 lutego „
M. 500.-	15 stycznia „
M. 1000.-	17 maja „

wycofują się z obrotu.
Pierwsze trzy edycje po M. 1, 5, 20 przestały już być środkiem płatniczym z dniem 1 października r. b. i wymienione będą przez P. K. K. P. w Warszawie i w jej Oddziałach prowincjonalnych na bilety drugiej emisji jeszcze tylko do dn. 31 grudnia r. b. Wł. Odektki po Mk. 100 500 i 1000 będą przyjmowane powszechnie do zapłaty tylko do 15 grudnia r. b. po tym zaś terminie będą mogły być wymienione jedynie w P. K. K. P. w Warszawie i w 40 jej oddziałach na bilety emisji II tylko do 15 stycznia r. 1922.

Od stycznia 1922 r. dla M. 1, 5 i 20, a od 16 stycznia 1922 dla M. 100, 500 i 1000 ustaje zupełnie obowiązek wymiany i terminy te w żadnym razie nie będą przedłużone.

Biuro Komisowe Józef Tucholski w Częstochowie, II-ga Aleja 20 przeprowadza: kupno-s rzedzą majątków rolnych, domów, fabryk, przedsiębiorstw i interesów handlowych.

Skradź ono kartę odroczenia, wydana przez Komisję poborową w Wieluniu na imię Franciszka Bieleckiego oraz legitymację inwalidką wydaną przez Komisję superrewizyjną w Piotrkowie.

Dom 10 mieszkań, sklep sp. żywoży, składka betonowa do sprzedania, Wiadomość Zawodzie ul. Mirowska 17.

Rutynowana korepetytorka, uż. ela lekcji po cenach przystępnych jak również gry na fortepianie Wiadomość w „Kurjerze”.

Skradziono tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wydane przez 40 o. p. na imię Antoniego Stasiaka. Oraz legitymację inwalidzką wyd. przez Komisję superrewizyjną we Lwowie.

Poszukuje pracy, uczeń lat 18 z 4-o klasowym wykształceniem. Wiadomość w „Kurjerze”.

Sprzedam maszynę do pisania. Wiadomość Kościuszki 19 a m. 10.